

1977 AUG 24

DOLGOZÓK LAPJA

91. (439/Bp) 08

244

DOLGOZÓK LAPJA

Megszívlelendő tapasztalatok

Jegyzetek a Honismereti Akadémiáról

A Hazafias Népfront Országos Tanácsa és a Népművelési Intézet szervezésében a közelmúltban került sor az V. Országos Honismereti Akadémia megrendezésére Győrben. Az akadémia központi témája: az üzemtörténetírás elméleti kérdései, gyakorlata, az intézmények és a szocialista brigádok együttműködése, a honismereti mozgalom helye és szerepe a közművelődésben, a könyvtárak és a honismereti mozgalom kapcsolata volt.

Az „üzemtörténeti napon” dr. Sipos Péter referátumában az üzemtörténetírás jelentőségét méltatta a munkásmozgalmatörténet és a honismeret szempontjából. Különösen aktuális ez a téma napjainkban, amikor a helytörténeti kutatások középpontjába kerül az ipari és mezőgazdasági üzemek történetének és jelenének feldolgozása. Ezt a „műfajt” társadalmi igény hívta életre. Jelentősége a szocialista közösségi tudat erősítésében, a szocialista hazafiság tartalmának gazdagításában, a lokálpatriotizmus elmélyítésében rejlik; értékes adalékokat szolgáltat a munkásosztály és a munkásmozgalom történetének tanulmányozásához, hiszen a munkásosztály az üzemekben alakult ki, és egész fejlődése az üzemekhez kapcsolódik. A feldolgozás alapja a gazdaságtörténet, nem szabad tehát figyelmen kívül hagyni az üzem távolabbi múltját és szerepét az illető helység, megye gazdasági életében. A feldolgozás forrásait illetően különös jelentősége van a megyei pártarchívumok iratanyagának, a vállalat irattárában lévő szakszervezeti iratoknak, az üzemi újságoknak, az üzemi évkönyveknek, a szocialista brigádnaplóknak és az üzemi krónikáknak. A hozzászólásokban elhangzott hasznos tapasztalatok közül kiemelkedő a Somogy megyei gyakorlat. Itt a megyei művelődési központ és a levéltár évente pályázatot hirdet a szocialista brigádok történetének megírására. Veszprém megyében pedig már hagyományai vannak az üzemtörténeti konferenciáknak, és a továbbképzés-jelleggel működő „üzemtörténetírók klubja” is eredményesen tevékenykedik.

Dr. Novák József értékelte a honismereti közösségek szerepét a közművelődésben, felhívta a figyelmet a mozgalomban tevékenykedő aktivisták képzésének és továbbképzésének szükségességére, amelynek tervét a Népművelési Intézet dolgozza ki, és a képzés több megye összefogásával is megoldható. A publikálási lehetőséget biztosító honismereti híradók jelentősége igen nagy a

mozgalomban, ezek szerkesztői részére a közeljövőben konferenciát szerveznek.

Az akadémia hallgatói bemutató és tájékoztató keretében kaptak ízelítőt 1-1 iskola-típus (általános iskola, szakmunkásképző, gimnázium, tanítóképző) honismereti szakkörének, illetve tudományos diákkörének munkájából.

A „könyvtári napon” dr. Havasi Zoltán, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgató-helyettese ismertette 175 éves nemzeti könyvtárunk történetét, és mint a legnagyobb helyismereti gyűjtemény jelentőségét a kutatásban. Dr. Berza László, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Budapest-gyűjteményéről adott tájékoztatót, ezt követően a győri Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár helyismereti gyűjteményéről, a megyei honismereti mozgalommal, a szocialista brigádokkal való kapcsolatáról hangzott el bemutatóval egybekötött, érdekes előadás. Ennek a programnak a beiktatása azért is érdemelt különös figyelmet és dicséretet, mert a könyvtárak szerepe, jelentősége, a mozgalomban eddig meglehetősen háttérbe szorult, pedig mint közgyűjtemény — a szó igazi értelmében — módszertani tekintetben sokat tud nyújtani. — A levéltár, a múzeum és a könyvtár csak szoros együttműködéssel, munkájuk, tevékenységük tudatos, szervezett összehangolásával, — a gyűjtemény jellegét illetően is! — szolgálhatják eredményesen a honismereti mozgalom ügyét országos és megyei szinten egyaránt.)

Tájékoztató hangzott el a Múzeumi Hónap keretében, októberben indítandó „Tájak, korok, múzeumok” elnevezésű országos honismereti akcióról. Az akadémia hallgatói az előadások után szervezett kirándulásokon ismerkedhettek a kisalföldi tájjal, a csodálatos Szigetköz, a Sokoróalja és Rábaköz természeti szépségeivel, múzeumaival, nevezetességeivel.

T. Sáray Szabó Éva